

териала по контуру, согласно подготовленным заранее чертежам. При этом никакой дополнительной ручной обработки не требуется, и станок все сделает сам. Трехмерная фрезеровочная резка предполагает изготовление объемных конструкций (например, объемные буквы, формы для литья, а также различные барельефы и имитации ручной резки). Благодаря возможности работы станка в трех координатах, и стало возможным изготовление объемных деталей путем фрезеровки.

Преимуществами фрезеровки является точность обработки материала, так как все осуществляется компьютером по заранее заданным параметрам. Ювелирность работы оборудования по этой технологии помогает достигать идеальной состыковки макета с другими деталями и даже с самым сложным изображением при печати.

При сборке макетов используются листовые вспененные ПВХ пластики различной толщины, оргстекло, виниловые пленки, акриловые краски, специальные флорированные материалы и многие другие материалы, которые делают макет наиболее качественным. Для наиболее точного выполнения макета используется также технология быстрого прототипирования – технология быстрого "макетирования", быстрого создания опытных образцов или работающей модели системы для демонстрации заказчику или проверки возможности реализации. На данный момент значительного прогресса достигли технологии послойного формирования трёхмерных объектов по их компьютерным образам.

Лазерная печать (технология Digital Light Processor) также применяется при изготовлении современных макетов, она заключается в том, что ультрафиолетовый лазер постепенно, пиксель за пикселем, засвечивает жидкий фотополимер, либо фотополимер засвечивается ультрафиолетовой лампой через фотошаблон, меняющийся с новым слоем. При этом он затвердевает и превращается в достаточно прочный пластик. Используется для изготовления ювелирных моделей, сувенирной продукции с мелкой пластикой и детализацией.

Стереолитография – с помощью применения этой технологии в макетировании спроектированный на компьютере трёхмерный объект выращивается из жидкого фотополимера последовательными тонкими (0,1-0,2 мм) слоями, формируемыми под действием лазерного излучения на подвижной платформе, погружаемой в ванну с фотополимером. С помощью этой технологии получается высокоточная модель, но недостаток заключается в ее хрупкости. Применяется для изготовления мелких ювелирных и сувенирных изделий.

Технология лазерного спекания порошка заключается в том, что лазерный луч слой за слоем выжигает в порошкообразном материале из пластика (полистирол, полиамид, АБС и т.д.) контур будущей детали. После этого лишний порошок стряхивается с готовой детали. Применяется для изготовления промышленных изделий. Недостаток его заключается в том, что готовый объект имеет пористую поверхность и невозможна качественная проработка деталей.

При применении в изготовлении макета лом-технологии слои предметов создаются при помощи ламинирования бумажного листа. Контур слоя вырезается лазером, а поверхность, которую нужно затем удалить, режется лазером на мелкие квадратики. После извлечения деталей мелко порезанные излишки материала легко удаляются. Структура полученного прототипа похожа на древесную, боится влаги.

Технология послойного выращивания также применяется при современном изготовлении макета. Она заключается в том, что на специальном принтере вос-

ком наслаивается модель. С помощью этой технологии получается высокоточная модель, но недостаток заключается в ее хрупкости. Применяется в макетировании также технология литья по выплавляемым моделям.

Из всего вышесказанного можно сделать вывод, что в современном макетировании объединение трехмерных технологий с классическими методами выводит архитектурные макеты на более новый уровень, помогает представить проектируемый объект с учетом абсолютно всех визуальных и информационных характеристик, а также минимизировать сроки изготовления макета. Поэтому так важно предусмотреть в профессиональной подготовке будущих дизайнеров изучение современных методов и приемов макетирования и новейших инновационных технологий и достижений.

Литература

1. Лазерные технологии обработки материалов: современные проблемы фундаментальных исследований и прикладных разработок : монография / под ред. В.Я. Панченко. – М. : Изд-во "Физматлит", 2009. – 664 с.
2. Астапчик С.А. Лазерные технологии в машиностроении и металлообработке. – Белорусская наука / С.А. Астапчик, В.С. Голубев, А.Г. Маклаков.
3. Черпаков Б.И. Металлорежущие станки : учебн. пособ. / Б.И. Черпаков, Т.А. Альперович. – М. : Изд-во "Академия", 2003. – 368 с.
4. Грубе Г. Путеводитель по архитектурным формам / Г. Грубе, А. Кучмар. – М. : Стройиздат, 1990. – 264 с.
5. Авдоткин Л.Н. Творчество архитектора и научно-технический прогресс / Л.Н. Авдоткин // Архитектура СССР, 1986. – № 3. – С. 16-19.
6. Авдоткин Л.Н. Технические средства в архитектурном проектировании / Л.Н. Авдоткин. – М. : Изд-во "Выш. шк.", 1986. – 312 с.

Козуховський А.Н. Застосування сучасних інноваційних технологій у процесі виготовлення архітектурного макета

Розглянуто питання сучасного виконання архітектурного та ландшафтного макета на високому художньому рівні зі застосуванням новітніх інноваційних технологій і матеріалів, а також необхідність включення в професійну підготовку художників-дизайнерів вивчення сучасних інноваційних технологій і новітніх технічних досягнень у галузі виготовлення макета на якісно новому рівні.

Kozhukhovskyy A.N. Application of modern innovative technologies in the process of architectural model making

The article discusses the implementation of modern architectural and landscape layout on a high artistic level with the latest innovative technologies and materials, as well as the need for the training of artists and designers study of modern innovative technology and the latest technological advances in the field of manufacturing layout to a qualitatively new level.

УДК 377.1

*Пров. наук. співроб. І.М. Козловська, д-р пед. наук –
Львівський науково-практичний центр ПТО НАПН України*

ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НАРОДНИХ ХУДОЖНІХ ПРОМИСЛІВ У ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Обґрунтовано доцільність інтегративного підходу до професійної підготовки майбутніх фахівців народних художніх промислів. Проаналізовано відносини між мистецтвом і наукою, взаємозв'язки та відмінності науки і виробництва. Показано інтеграцію у підготовці фахівців художнього профілю в контексті єдності науки, виробництва та мистецтва. Теоретичні положення конкретизовано на прикладі української витинанки.

Проаналізовано можливості професійної підготовки майстрів витинанки у професійно-технічних навчальних закладах.

Ключові слова: інтегративний підхід, фахівці народних художніх промислів, професійно-технічні навчальні заклади.

Споконвіку народне декоративне мистецтво розвивалося у двох напрямках: як домашні ремесла для потреб своєї родини і як організовані промисли, що створювали товари для продажу. Дуже часто вироби народного мистецтва виготовлялися спеціально на замовлення споживача. Організовані художні промисли виникали на основі домашніх ремесел.

Г. Лозко

Народні художні промисли України розвиваються на основі поєднання краших традицій народної творчості з сучасними здобутками декоративно-ужиткового мистецтва, збагачуються новими видами, формами, сюжетами, беруть активну участь у задоволенні матеріальних, духовних і естетичних запитів суспільства. Визначальними рисами художніх ремесел і промислів на всіх етапах їхнього розвитку були: "колективний характер творчості при дедалі зростаючій ролі в ній талановитого майстра-творця, відображення світогляду, естетичних уподобань певної спільноти, дотриманні традицій при вибірковому, колективно апробованому введенні інновацій, рукотворність як основа технології творчості" [1]. Життєдайними для народних художніх промислів були процеси, пов'язані з національно-культурним відродженням, піднесенням самосвідомості народу, зростанням його духовності.

Потреба ринку праці й послуг у кваліфікованих спеціалістах, здатних "створювати високохудожні вироби, фахівцях, що мають ґрунтовні професійні й загальнонаукові знання, вміння й навички самостійного проектування, планування, виконання й контролювання робіт актуалізували перегляд підходів до професійної підготовки робітників у закладах професійно-художньої освіти" [3, с. 74]. На професійну підготовку робітників з ремісничо-художніх професій необхідно передбачити більшу тривалість навчання, ніж у сучасних закладах професійно-художньої освіти, оскільки ці професії належать до складних: основу діяльності фахівців народних промислів становлять уміння спроектувати виріб, розробити технологію його виготовлення, розрахувати економічний ефект, організувати виробництво, провести власне виготовлення.

Інтегративні процеси в мистецтві об'єктивно сформовані соціально-історичним розвитком художньої культури і виражаються у взаємопроникненні елементів різних художніх систем, принципів формоутворення, композиційності, засобів виразності, у побудові самостійних синтетичних видів мистецтв, художньої діяльності (тобто функціонують на різних рівнях художнього синтезу). Вважається також, що інтегративне сприйняття художніх творів можливе за умов цілеспрямованого розвитку фізіолого-психічних механізмів з утворення асоціативних зв'язків свідомості, що в найбільш розвиненому вигляді існують як синестезія [5]. Специфіка інтегративного художнього мислення не зменшує пізнавального потенціалу утворених ним метафор. Завдяки своїм якостям метафора є мікромоделлю особистісного художнього світовідчуття. Виконуючи в процесі чуттєвого пізнання моделюючу функцію, вона має значний евристичний потенціал. Педагогічно скерована динаміка особистісної художньої свідомості у формі розвитку індивідуального інтегративного сприйняття різновидів мистецтва забезпечить вирі-

шення питань: засвоєння змісту художніх творів через суть і глибину речей – того, що становить художньо-гуманістичний світогляд; осягнення мистецтва на рівні високорозвиненої інтегративної системи відкритого типу, куди входять дієві структури психологічного, особистісного, чуттєвого характеру.

В останні десятиріччя, особливо в період існування України як незалежної держави, посилюлися педагогічні дослідження щодо вдосконалення підготовки фахівців художнього профілю, зокрема у професійно-технічних навчальних закладах, які є важливою ланкою освіти і професійної підготовки фахівців.

У матеріалах запропонованої роботи ми спиралися на наукові розробки щодо розвитку народних художніх промислів та ремесел, педагогічних досліджень щодо професійної підготовки майбутніх фахівців художнього профілю, а також на спеціальні праці, що стосуються мистецтва витинанки.

Метою роботи є обґрунтування інтегративного підходу до професійної підготовки майбутніх фахівців народних художніх промислів у професійно-технічних навчальних закладах та конкретизація теоретичних положень на прикладі мистецтва витинанки.

Цінність народного мистецтва у професійній підготовці майбутніх майстрів художніх промислів полягає у тому, що воно "збагачує їхній світогляд, відображає модель світу, в якій зберігаються й розвиваються відповідні композиційні та структурні побудови мотивів, сюжетів, форм" [4, с. 6]. Народне мистецтво – багатогранне художнє явище, а тому практичне навчання фахівців з професій художнього профілю, поряд із загальнодидактичними, має ґрунтуватися на спеціальних принципах навчання, які глибоко інтегровані за змістом і розкривають сутність народного мистецтва, зокрема на принципах: традиційності; наступності та наслідування в засвоєнні художнього досвіду; регіональності; єдності колективної та індивідуальної творчості; поєднання функціонального та декоративного в народному мистецтві; єдності змісту й форм виробів народного мистецтва тощо.

Складні відносини між мистецтвом і наукою, пошук їх взаємозв'язків і відмінностей тривають досі. Наукове поняття та художній образ втілюють практично всі поривання людини. Інша вічна проблема – наука і практика, наука і виробництво. Тут доцільно розрізнити ремісництво – у найвищому і примітивному розумінні його сутності.

А проблема підготовки фахівців художнього профілю формує, фактично, потрібний вузол інтеграції – наука – виробництво – мистецтво. Його складність здатна відлякати найвідважніших дослідників. Історія людства залишає як матеріальні, так і духовні сліди. І важко сказати, що є більш тривким: збережений з первісних часів глечик чи легенда. Історію творять люди та природа у тісній взаємодії, тому основне поняття історії – розвиток – вбирає у себе найрізноманітніші елементи, фактори, прояви. У цьому понятті органічно поєднується розвиток суспільства загалом, розвиток науки, техніки, культури, мислення. Відобразити цю єдність у навчальному процесі, показати учням світ як складну систему найрізноманітніших взаємодій між найвіддаленішими (на перший погляд) об'єктами та процесами – одне з найважливіших завдань школи у всі часи. Бо Саме такий підхід дає змогу учням повноцінно вступити у доросле життя, яке, власне, є безперервним ланцюгом взаємодій, наповнене складними різноманітними знаннями, де суто предметні, ізольовані знання є важливими, але не достатніми для орієнтації та можливості зайняти своє місце у житті.

Конкретизуємо викладене вище на прикладі витинанки. Прабатьківщиною витинанок вважають Китай. Саме там було винайдено папір. І вже із VII ст. н.е. з нього починають виготовляти святкові прикраси на вікна. Коли ж у XVIII ст. розвинулося виробництво паперу в Західній Європі, то дворянство почало витинати реалістичні постаті (силуети). Через століття з'явився папір і в українських селах. Це і стало поштовхом для розвитку народних витинанок. На початку XX ст. переважає українська інтелігенція звернула увагу на новий вид мистецтва, почала збирати твори і пропагувати. Тоді ж і виник термін "витинанки", хоч це слово досі поширено не скрізь. Витинанкове мистецтво розвивалося нерівномірно як у часі, так і в просторі. Витинанки – це декоративні ажурні зображення та орнаменти, вирізані з білого та кольорового паперу.

Прототипом українських витинанок вважають невеликі шматочки білого паперу з ажурно витягнутими краями, так звані кустодії, що були підкладкою і оздобою для канцелярських печаток у середині XVI ст. Витягнуті кустодії на документах виходять із вжитку в другій половині XIX ст. А в середині цього ж століття в українських селах з'являються народні паперові прикраси, котрі призначались для оздоблення інтер'єру сільської хати: мережками з паперу люди прикрашали горщики для квітів, сволоки та віконні наличники в хатах, рамочки для портретів, картин.

Найдавніші українські витинанки, що дійшли до нас, походять з Прикарпаття і Західного Поділля. Мистецтво вирізування в межах окремих регіонів з початку XX ст. набуло розвитку переважно у двох виразних напрямках: як доповнення та заміна настінного малювання та як трансформація і продовження декоративних традицій різьбярства й вишивки в новому матеріалі – папері. Напрямок імітації полотняних речей (рушників, фіранок, гачкованого мережива, серветок) дешевшим і доступним папером простежуємо в усіх регіонах України. У межах локальних осередків побутувала стилістична різноманітність, що залежала від особливостей функціонування оздоб в інтер'єрі та місцевих традицій хатнього декору.

Дедалі частіше твори-витинанки як досконалі графічні зображення з успіхом застосовують в ілюстрованих друкованих виданнях, часописах, газетах. Аналіз численних витинанок XX ст. свідчить про величезне розмаїття народних, а згодом самодіяльних схем творів, що різняться характером орнаментально-композиційного вирішення, колоритом, а також технікою виконання. Витинанки як вид ручного оздоблення до кінця XX ст. набувають широкої популярності, органічно вписуючись у сучасні інтер'єри, які часто виконані в безликому стандартному стилі, додають їм колориту, національного звучання, індивідуального шарму.

Простота виготовлення і виразність мистецтва витинання відкрили широкі можливості для вивчення прийомів декоративного народного мистецтва в студіях, гуртках, на уроках образотворчого мистецтва та ручної праці школярів. На початку XX ст. вивчення та виготовлення витинанок проводилося в початкових і середніх школах та гуртках. Витинали "фіранки", "рушники", "рамочки", "серветки". Наприкінці 1990-х років художньо-пластичний потенціал мистецтва практично застосовують у вищих навчальних закладах України, виходить низка авторських методичних розробок. Одним із перших таких видань стає посібник "Українські витинанки" Т. Побережнікової, у якому на засадах досвіду майстрині з Білгород-Дністровського витинання розглянуто як важливий чинник розвитку не лише образотворчих дисциплін, але й народознавчих. Навчання мистецтву витинанки ак-

тивно впроваджується в художніх інститутах на уроках композиції зі студентами графічних і дизайнерських факультетів.

Незважаючи на різні зміни в суспільстві, що супроводжують його історію впродовж усього XX ст., мистецтво витинанки й досьогодні залишається живою часткою народного, самодіяльного й професійного мистецтва. Завдяки виразній декоративності виконання та доступності техніки воно має широкі перспективи для розвитку й практичного застосування в сучасному побуті, під час оформлення інтер'єрів, екстер'єрів, а також у поліграфічній продукції.

Українська витинанка нині мало захищена як у науковому, так і у педагогічному аспекті.

Свідчення першого є наполегливе намагання відібрати українські пріоритети в галузі витинанки. Наприклад, у працях поляка Р. Грабовського (1955 р.) стверджується, що витинанка – суто польське мистецтво, як і сам термін. Однак українські витинанки зросли на власному ґрунті. Найкращим доказом цього є те, що поширені в них узори (геометричний, рослинний і тваринний) передають споконвічні українські оберегові символи, які сягають історією свого виникнення в сиву давнину. Вони органічно переукуються з давніми вишивками, наліпками, малюнками, тканими узорами українців. Інша проблема – питання не лише включення у навчальні плани відомостей та практики з витинанки для учнів загальноосвітніх шкіл та ПТНЗ художнього профілю (і не лише на рівні гуртків чи факультативів), але й аналіз можливостей професійної підготовки майстрів витинанки у професійно-технічних навчальних закладах.

Література

1. Етнографія України : навч. посібн. / за ред. С.А. Макарчука. – Львів : Вид-во "Світ", 2004.
2. Історія українського мистецтва. – У 5-ти т. / Голов. ред. Г. Скрипник, ред. Т. Рубан; НАНУ ІМФЕ ім. М.Т. Рильського. – К. : Вид-во "Лібра", 2006. – Т. 4. – С. 327-341.
3. Смирнова А.В. Дидактические основы отбора и структурирования содержания профессионального образования по профессиям художественно-ремесленного профиля : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. пед. наук: спец. 13.00.08 "Екатеринбург" / А.В. Смирнова, 2001. – 191 с.
4. Соколова М.С. Художественная роспись по дереву: Технология художественных промыслов : учебн. пособ. [для студ. ВУЗов] / М.С. Соколова. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2002. – 304 с.
5. Соколова О.В. Методичні основи інтеграції мистецьких знань у підготовці майбутніх учителів музики і художньої культури : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.02 "Теорія та методика навчання (образотворче мистецтво)" / О.В. Соколова. – К. : Вид-во "Лібра", 2004. – 20 с.
6. Станкевич М. Українські витинанки кінця XIX – початку XX ст. / М. Станкевич // Народна творчість і етнографія (НТЕ). – 1981. – № 5. – С. 76.
7. Тихонюк О. Витинанка у художньо-педагогічному процесі / О. Тихонюк // Вісник Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. – Сер.: Мистецтвознавство. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського НУ ім. Василя Стефаника. – 2009. – Вип. 15/16. – С. 212-217.

Козловская И.М. Интегративный подход к подготовке будущих специалистов народных художественных промыслов в профессионально-технических учебных заведениях

Обоснована целесообразность интегративного подхода к профессиональной подготовке будущих специалистов народных художественных промыслов. Проанализированы отношения между искусством и наукой, взаимосвязи и отличия науки и производства. Показана интеграция в подготовке специалистов художественного профиля в контексте единства науки, производства и искусства. Теоретические положения конкретизированы

на примере украинской витинанки. Проанализированы возможности профессиональной подготовки мастеров витинанки в профессионально-технических учебных заведениях.

Ключевые слова: интегративный подход, специалисты художественных промыслов, профессионально-технические учебные заведения.

Kozlovska I.M. Integrative approach to the training of future specialists folk crafts in vocational schools

In the article the feasibility of an integrative approach to training future professionals folk crafts. Analyzed the relationship between art and science, the relationship and differences between science and industry. Displaying integration in training artistic profile in the context of the unity of science, industry and art. The theoretical position specified by the example of Ukrainian paper decorations. Possibilities paper decorations masters training in vocational schools.

Keywords: integrative approach, arts and crafts specialists, vocational schools.

УДК 712.4:72.012(045) Проф. І.О. Кузнецова, канд. техн. наук, д-р мистецтвознавч; студ. Т.О. Степанюк – Національний авіаційний університет, м. Київ

ВПЛИВ ОСНОВНИХ ХУДОЖНІХ ЗАСОБІВ КОМПОЗИЦІЇ НА ВИКОРИСТАННЯ ФІТОДИЗАЙНУ В ІНТЕР'ЄРІ

Проаналізовано художні засоби композиції, які застосовують у проектуванні житлових і громадських інтер'єрів з використанням озеленення, основні з яких: пропорція, масштаб та колір. У процесі дослідження було створено класифікацію використання фітодизайну в інтер'єрах з урахуванням основних властивостей кольору. Ця структура тісно пов'язана з класифікацією видів композиційного розташування озеленення в інтер'єрі, що розроблена в цьому дослідженні.

Ключові слова: фітодизайн, художні засоби композиції, інтер'єр, озеленення.

Постановка проблеми. На сьогодні відбувається активний розвиток різноманітних концепцій інтер'єрів. Особливою популярністю користуються приміщення, які мають індивідуальні особливості, тому введення фітодизайну в інтер'єри надає переваги у виді створення особливого мікроклімату всередині приміщень, очищення повітря, високого рівня естетичного сприйняття та багатьох інших аспектів.

Розвиток науково-технічного прогресу сприяє створенню нових технологій, за допомогою яких рослини розміщуються на стінах, промислових виробках. Цей процес сприяє зміні усталених стереотипів у стилістичному та тематичному вирішенні дизайну інтер'єру громадських і житлових приміщень, що своєю чергою призводить до формування нових методів і засобів організації внутрішнього простору з використанням фітодизайну.

Фітодизайн спрямований на об'єднання рослинного і предметного світу, він певною мірою проводить лінію гуманізації штучного середовища, а також допомагає розробити продумане, науково обгрунтоване дизайнерське рішення щодо введення рослин в інтер'єри.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Іванченко В.А. та А.М. Гродзинський [1] досліджували комфортне для людини, фізично та естетично, введення рослин у предметне середовище з урахуванням функціонального призначення приміщення та теоретично обгрунтували напрям "фітоергономіка". І.С. Карнєєв [2] розглядає використання тропічних і субтропічних рослин у житлових приміщеннях, можливості існування тих чи інших видів у житлових приміщеннях, прийоми їх розмноження та конструкції ємностей для них. Теоретичним аспектам флорис-

тичного дизайну приділив значну увагу Д.Г. Хессайон [6], Н.В. Наумовий та інші. Бланк Патрік [8] проаналізував рослини, які зростають без ґрунту та в умовах слабого освітлення і на основі отриманих результатів розробив технологію вертикального озеленення, яка дає змогу закріплювати рослини на поверхні стін. Хеллгрєн Міхаель [7] продовжив вивчати моделі технічних рішень вертикального озеленення, які розробив Бланк Патрік, та створив свою конструктивну модель.

Мета дослідження: проаналізувати вплив основних художніх засобів композиції на використання фітодизайну в інтер'єрі.

Виклад основного матеріалу. Озеленення відіграє важливу роль у формуванні житлових приміщень та оптимізує функціонування системи "людина – предметне середовище". Фітодизайн розглядає взаємини між людиною і рослиною у різних типах інтер'єру, зокрема у житловому. Рослини активно впливають на характер інтер'єру: створюють оптимальні умови, підвищують художню виразність всього внутрішнього простору і вдосконалюють функціональну організацію приміщення.

Відкриття Патріка Бланка щодо вкорінення і зростання великої кількості рослин – понад 2000 – із мінімальними затратами води, мінеральних речовин і освітлення стало основою для створення технології вертикальних садів на стінах будівель. Винайдена ним система вертикального кріплення і вирощування рослин відкрила нові можливості у сфері сучасного декоративного рішення інтер'єрів та екстер'єрів.

На сучасному етапі існують такі способи використання фітодизайну в приміщеннях: окремі рослини, групові композиції рослин, сад на камені, флораріум (міні оранжереї), палюдаріум (водяний сад), рутарій (композиція з рослин на очищеному корені дерева), вертикальне озеленення (живі інсталяції, картини, промисловий дизайн). Види композиційного розташування озеленення в інтер'єрі: окремі рослини; групові композиції; одноярусна композиція; багатоярусна композиція; вертикальна композиція; горизонтальна композиція; діагональна композиція; площинна композиція; об'ємна композиція.

Гармонія ґрунтується на естетичних переживаннях та викликає відчуття насолоди при сприйнятті рослин в єдності з інтер'єром. Гармонія у фітодизайні – правильне рішення функціональних і естетичних завдань, тобто комплексне поєднання цих завдань у єдиному композиційному цілому. Під час використання фітодизайну для створення завершеного концептуального рішення в інтер'єрі житлового приміщення необхідно враховувати такі художні засоби композиції: пропорції, масштаб, симетрію, асиметрію, метр, ритм, контраст, нюанс, колір [4].

Об'ємно-просторова структура приміщення, у якому використовується фітодизайн, має об'єднувати чітка пропорційна система, яка допомагає створити цілісний та гармонійний інтер'єр.

У фітодизайні пропорція означає співвідношення окремих рослин в загальній композиції з інтер'єром. Правильно складена рослинна композиційна група – це пропорційно-гармонійний лад, а порушення пропорційного ладу веде до зниження художньої виразності. Найбільш придатними пропорційними співвідношеннями є модульна система і "золотий перетин".

Виходячи з різних розмірних і пропорційних особливостей людини і рослин, в інтер'єрі можна виділити метричні та естетичні відповідності між людиною, рослиною та інтер'єром, функції яких переплітаються. Метрична відповідність характеризується пропорційними співвідношеннями людини і розмірними характе-